

мовної здогадки попередження помилок, спричинених явищем інтерференції у мові. Між предметні зв'язки сприяють посиленню пізнавальної діяльності учнів, підвищують ефективність засвоєння навчального матеріалу і якість знань, є важливим фактором оптимізації навчально-виховного процесу.

Висновки... Враховуючи той факт, що в наші часи знання іноземних мов є досить актуальним, а в поєднанні із вивченням історії набуває ще більшої важливості в обґрунтуванні та розробці нового історичного підходу, в реформуванні та оновленні сучасної історичної освіти. Розробляючи нові підходи до реалізації між предметних зв'язків, ми повинні враховувати всі особливості цих двох предметів для того, щоб створити необхідну атмосферу проведення уроків історії, викладання цього предмету; у "поєднанні методів викладання історії та іноземної мови". Враховуючи аспекти цих двох предметів, ми не повинні залишати поза увагою індивідуалізацію кожного з них.

Наші побажання до всіх підручників випливають з точки зору міжпредметних зв'язків. І поки програми змінять ці побажання на вимоги. То і до того часу міжпредметні зв'язки повинні знайти своє місце в підручниках. А мотиви, що це обґрунтовують прості й серйозні:

а) предметний підручник – це фактично єдиний універсальний посібник для учнів денних, вечірніх і заочних шкіл, по якому багато з них вчать самостійно;

б) обґрунтоване висвітлення історичних понять, явищ тощо по-справжньому можливе на основі наукових мотивів інших дисциплін;

в) коли хочемо бути певні, що міжпредметні зв'язки впроваджуються всіма учителями, в кожній школі і в потрібній мірі, вони повинні бути висвітлені в підручниках.

Так, для великої кількості учнів підручник – як і вчитель – це авторитет предмета, приманка для нього, а далі – друг і джерело знань.

Література

1. Баханов К. Учніські компетенції як складова програм з історії для 12-річної школи. // Історія в школах України. Суспільствознавча освіта: зміст, форми, методи. 2004 – №7. – С.7-12.
2. Билук А.В. Дидактические пути осуществления внутрикурсовых, межкурсовых связей в процессе обучения. – Дис.... канд.пед.наук. – Киев, 1978. – С.41.
3. Луняк Є. Підручники та посібники з історії, як категорії масових історіографічних джерел. Видання Донецького національного університету, історичний факультет. // Історичні і політологічні дослідження: Науковий журнал. – 2004. – №2 (20). – С.49-51.
4. Пастушенко Р.Я. Мета й завдання загальної історичної освіти. Теоретико-методологічні засади формування змісту...освіти // К., 1998. – № 6. – С.50-56.
5. Подоляк Н. Шкільний підручник з історії середніх віків: роздуми автора. // Історія в школах України. Суспільствознавча освіта: зміст, форми, методи. 2005 – №2. – С.22-24.
6. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 5 – 11 класи (нова редакція). За редакцією академіка Національної академії наук України В.А. Смолія // Історія в школах України. – 1998. – № 4. – С. 6-7.
7. Тадія С.В. Педагогические условия эффективного использования межпредметных связей в начальных классах: Дис.... канд.пед.наук. – К. – КГПИ им. А.М. Горького, 1985. – 296 с.
8. Терно С. Методичний апарат підручника: яким він має бути ? // Історія в школах України. Суспільствознавча освіта: зміст, форми, методи. – 2004 – №7. – С.17-20.

Анотація

У статті подається характеристика концепції відбору історичної освіти та потенційні можливості її збагачення засобами іноземної мови. Розглядається проблема розроблення навчально-методичного матеріалу у сфері викладання всесвітньої історії.

Аннотация

В статье подаётся характеристика концепции отбора исторического образования и потенциальные возможности его обогащения способами иностранного языка. Рассматривается проблема разработки учебно-методического материала в сфере преподавания всемирной истории.

Подано до редакції 23.01.2008.

© 2008

Бодрова Т.О.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ: КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ УЧНІВ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Рівень і якість освіти як провідної складової соціокультурного простору значною мірою залежить від учителів, здатних, враховуючи тенденції та перспективи суспільного буття, впроваджувати нові форми і методи навчально-виховної діяльності. Один із шляхів ефективної підготовки майбутніх педагогів до роботи у сучасній школі – організована на засадах науковості, системності та послідовності педагогічна практика у загальноосвітніх початкових закладах, яка створює умови для особистісного розвитку студентів, формує їх готовність до самостійного мислення, самоосвіти, творчості. Важливим вбачається

практичне вирішення завдань з формування у майбутніх учителів досвіду взаємодії з учнями, в тому числі умінь організації навчально-пізнавальної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Як засвідчують праці українських вчених-педагогів, для успішної практичної самореалізації вчитель повинен володіти комплексом професійних умінь та якостей, серед яких суттєвого значення набувають такі, як уміння визначати й реалізовувати цілі своєї діяльності, ефективно застосовувати сучасні форми і методи педагогічної взаємодії, виявляючи нестандартність мислення та здатність до конструктивних дій у нових непередбачуваних ситуаціях (А.Алексюк, В.Андрущенко, В.Бондар, Л.Вовк, Н.Гузій, С.Гончаренко, Н.Дем'яненко, І.Зязюн, О.Мороз, О.Ярошенко). Вирішенню цих завдань сприятиме операціоналізація теоретичних і діяльнісних компонентів професійної підготовки майбутніх учителів у процесі педагогічної практики.

Суттєвий внесок у розробку питань практичної підготовки майбутніх вчителів музики зробили Л.Арчажникова, І.Боднарук, В.Бриліна, Л.Булатова, С.Гладка, Ж.Дебела, Т.Єременко, Л.Ісаєва, Є.Карпова, З.Квасниця, Г.Кожєвников, Л.Матвєєва, І.Найдьонов, Е.Печерська, Г.Яковлева. Спільною для всіх вищевказаних авторів є думка про те, що зміст, принципи, форми й методи організації педагогічної практики мають співвідноситися із професійними ролями учителя та пов'язуватися з завданнями навчання та виховання учнів засобами музичного мистецтва. Така позиція вчених веде до ствердження провідної ролі педагогічної практики серед інших важливих чинників професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів (загальнопедагогічних, історико-теоретичних, музично-виконавських).

Формулювання цілей статті... У зв'язку з тим, що умовами педагогічної практики передбачено безпосереднє спілкування з учнями, студенти мають можливості не тільки самовдосконалюватись, вони можуть активно впливати на розвиток кожної дитини, реалізуючи різнобічні завдання музично-виховної роботи, в першу чергу – забезпечувати засвоєння учнями знань про музику та формувати гностичні уміння. У зв'язку з цим зазначимо, що суть регулювання музично-пізнавальної діяльності школярів полягає в тому, щоб контролювати й коригувати її у відповідності до програмних вимог вивчення предмету.

Метою статті є висвітлення особливостей контролю та оцінювання знань учнів з музичного мистецтва у контексті розгляду проблеми оптимізації фахової підготовки майбутніх учителів музики в умовах педагогічної практики.

Виклад основного матеріалу дослідження... Контроль та оцінювання успішності учнів – дуже давні складові педагогічної технології. Виникнувши на початку цивілізації, вони є незмінними супутниками школи і учіння. У новій демократичній школі не повинно бути формального контролю. Дидактичний контроль як ефективний педагогічний засіб повинен мати яскраво виявлену навчальну й розвивальну спрямованість, гармонічно поєднуватися із самоконтролем та бути корисним, в першу чергу, самому учню. До того ж, в умовах сучасної *рейтингової системи* оцінка, переведена у бали, сприяє самовизначенню особистості, що в умовах конкурентних відносин у суспільстві є важливим спонукальним фактором.

Отримання учителем об'єктивної інформації про рівень музичних здобутків учнів та їх успіхи у музичній діяльності є важливою умовою ефективності навчально-виховного процесу. Основою для оцінювання успішності учнів є результати контролю (кількісні, якісні). Кількісні показники навчальної роботи фіксуються здебільшого у балах або відсотках, якісні – у рівнях навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий), а також в оцінних судженнях – незадовільно, задовільно, достатньо, чудово.

Основними *завданнями педагогічного контролю та оцінки* є: виявлення об'єму, глибини, міцності знань та сформованості умінь учнів, визначення рівня їх самостійності та творчої активності у різних видах музичної діяльності. Контроль як метод навчання сприяє формуванню відповідального ставлення до уроку музики, створенню робочого середовища під час навчального заняття.

Особливий вплив на рівень оцінювання успішності учнів має захопленість дітей мистецтвом, їх творча уява та фантазія, емоційно-ціннісний відгук на музику. Ці фактори музичного сприйняття важливі на будь-якому етапі музичного розвитку, вони є свідченням впливу мистецтва на внутрішній світ людини.

У навчально-виховному процесі використовуються різноманітні види контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий.

Попередня перевірка знань та умінь проводиться учителем з метою ознайомлення із загальним рівнем музичного розвитку учнів (знань, інтересів, здібностей). Результати попереднього контролю враховуються при відборі дітей у хоровий колектив, дитячий оркестр, фольклорний ансамбль.

Поточний контроль здійснюється вчителем у повсякденній роботі. Основна його ознака – об'єктивність, за якою з уроку в урок оцінюється якість знань та рівень музичних умінь кожного учня на різних етапах вивчення матеріалу, а також фіксується участь у будь-якій діяльності на уроці (колективна музична творчість або індивідуальна робота, виконання спільних групових або самостійних завдань).

Тематичний контроль проводиться наприкінці вивчення певної теми, розділу. Його завдання – оцінити знання та уміння учнів, використати їх в нових умовах. Прикладом такого контролю може бути усне опитування

після вивчення тем семестрів, музична вікторина або колоквиум за творами композиторів, з творчістю яких діти попередньо ознайомилися, використання карток-тестів (із запропонованих варіантів обрати правильний). Корисним видом роботи є написання рефератів з актуальної для учнів тематики, міні-творів щодо самостійно прослуханої музики, підготовка відповідей на питання творчого характеру, наприклад, “Чи розумію я музику”, “Класична і сучасна музика – друзі чи вороги?”, “Чи може стати класикою естрадна музика XXI століття?”.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру, навчального року. За його результатами можна зробити висновок про ґрунтовність, системність і цілісність знань учнів. Оцінка музичного розвитку дітей має не лише індивідуальне значення, але й колективне, якщо йдеться про підсумки роботи учнівського хорового колективу, оркестру. Яскравим прикладом демонстрації музичних успіхів дітей є заключні уроки-концерти, виступи на шкільних святах, районних та міських конкурсах. Досвічені учителі мають звичку заохочувати учнів до колективного музикування, закріплюючи успіхи достатньо високою оцінкою. Негативно оцінювати роботу своїх вихованців не варто, краще зробити акцент на позитивних моментах, знайти слова підтримки, розкриваючи перспективи подальшого творчого пошуку.

Для об'єктивності контролю використовуються такі методи оцінювання знань, як усне опитування, письмові роботи, тестування, практичні вправи (спів, гра на музичних інструментах, проплескування ритмічного малюнку і т. ін.). Однак, об'єктивна оцінка з музики має ще один показник: вона відображає результат дій учня не в одному, а в кількох видах музичної роботи учня на уроці, наприклад, відповіді на питання учителя щодо прослуханої музики, виконання фрагменту пісні, вирішення практичного завдання з музичної грамоти тощо.

Важливим психологічним моментом оцінки є її педагогічна аргументація. Цей фактор може виконувати стимулюючу функцію: з одного боку, авансувати успіх дитини, навіть якщо підстав для цього небагато, з іншого – нести в собі занепокоєність учителя якістю знань учня, хоча той і одержав досить високий бал. Необхідно пам'ятати, що оцінка є засобом психологічної підтримки, стимуляції творчих сил, бажання наполегливо працювати, долати перешкоди.

Учителі-практики вважають, що оцінювання успішності учнів з предмету “Музика” має низку характерних ознак, а саме:

- відсутність єдиних для усіх учнів критеріїв оцінки рівня музичного розвитку;
- урахування індивідуальних можливостей кожної дитини у різних видах музичної діяльності;
- різносторонність оцінювання;
- заохочення до музичної творчості.

У початковій школі широко використовуються ігрові методи оцінювання дітей: кольорові картки (чим більша кількість червоних карток отримав учень, тим вищою буде його оцінка), геометричні фігури (зірочка – 10-12 балів, чотирикутник – 7-9 балів, трикутник – 4-6 балів).

Критерії оцінки музичної діяльності учнів визначаються відповідно до змісту навчання, зумовленого програмою з предмету “Музика”(“Музичне мистецтво”) [2; 3; 4]. При оцінюванні роботи учня враховуються його ставлення до музичного мистецтва і уроку музики, самостійність думки, об'єм знань, сформованість музичних умінь, рівень творчих здібностей. Наводимо орієнтовні вимоги до знань та умінь учня з предмету.

• **10–12 балів:** повна аргументована відповідь, самостійне мислення, вміння висловлювати своє судження про музику, адекватно переданий характер виконаної пісні, чиста інтонація, спроможність вирішувати творчі завдання.

• **7–9 балів:** розуміння матеріалу, достатня глибина відповіді, володіння навичками самостійної музично-виконавської діяльності (можливі деякі помилки), відносно чисте інтонування, допускається незначна корекція учителя при виконання творчих завдань.

• **4–6 балів:** фрагментарність знань, недостатня сформованість навичок самостійної роботи (виконання за зразком), нечисте інтонування, невиразність суджень про музичні явища, невміння аналізувати музичні твори та висловлювати враження про них.

- **1–3 бали:** ставити не рекомендується.

В оцінюванні успішності учнів з предмету “Музика” пропонується використовувати критерії, затверджені Міністерством освіти і науки України.

В роботі учителів-практиків для об'єктивного оцінювання пізнавальної діяльності учнів все більшої актуальності набувають **тестові форми контролю**.

Тест для учителя є інструментом, що дозволяє здійснювати педагогічні вимірювання для управління діяльністю учнів. Це - стандартизована система завдань, за результатом виконання яких можна зробити висновки про психофізіологічні та особистісні характеристики учня, а також про його знання, володіння вміннями та навичками. Педагогічний тест, як правило, не потребує значних витрат часу на його перевірку.

Основними *завданнями* педагога з використання тестів у музичному вихованні є:

- визначення об'єму та якості засвоєння змісту програмового матеріалу;
- перевірка й контроль рівня володіння основними видами музичної діяльності на уроці;

- оцінка рівня розвитку психофізіологічних та особистісних якостей дітей;
- контроль та оцінка педагогічної діяльності учителя музики.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з музичного мистецтва

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень сприймає та виконує музичні твори на частковому рівні, небагатослівно їх характеризує, демонструє слабосформоване художньо-образне мислення, елементарні навички та вміння у практичній музичній діяльності.
	2	Учень володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабосформований рівень сприйняття музичних творів, виявляє певні вміння та навички, володіє незначною частиною спеціальної музичної термінології, словниковий запас дозволяє викласти думку на елементарному рівні.
	3	Учень здатний сприймати та виконувати окремі фрагменти музичних творів з конкретним образно-художнім змістом знає незначну частину музичного тематичного матеріалу; послуговуючись обмеженим термінологічним та словниковим запасом.
II. Середній	4	Учень здатний сприймати та виконувати музичні твори на репродуктивному рівні, але не розуміє художньо-образної сфери музичних творів; застосування знань та спеціальної музичної термінології на практиці задовільне.
	5	Учень володіє навичками й уміньми, які дають змогу проаналізувати чи виконати окремі музичні твори котрі мають художньо-конкретну словесну, постійну основу; але не завжди вміє інтерпретувати музичні твори, які вимагають абстрактного художнього мислення; виявляє недостатнє знання спеціальної музичної термінології; словниковий запас небагатий.
	6	Учень здатний сприймати і відтворювати значну частину музичного матеріалу, але має слабо сформоване художнє мислення, не завжди послідовно та логічно характеризує музичні твори, його розповідь потребує уточнень і додаткових запитань; учень виявляє знання і розуміння основних тематичних положень, але не завжди вміє самостійно зробити порівняння, висновок щодо прослуханої чи виконаної музики.
III. Достатній	7	Учень здатний сприймати та виконувати музичні твори, але робить непереконливі висновки, непослідовно викладає свої думки, допускає термінологічні помилки; учень знає найважливіший тематичний музичний матеріал, але знання нестійкі; спостерігаються помітні позитивні зміни у музичній діяльності учнів.
	8	Учень уміє сприймати і виконувати музичні твори, досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, але має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень, не завжди вміє поєднувати музичні твори та життєві явища; недостатньо володіє спеціальною музичною термінологією при аналізі музичних явищ.
	9	Учень виявляє достатнє засвоєння тематичного музичного матеріалу, але допускає несуттєві неточності у використанні спеціальної музичної термінології, які потребують зауваження чи коригування, трапляються поодинокі недоліки у виконанні музичного твору і художньо-образному оформленні своїх роздумів щодо прослуханої музики; не завжди самостійно систематизує та узагальнює музичний матеріал.
IV. Високий	10	Учень має міцні знання програмового матеріалу, але, аналізуючи музичні твори, допускає неточність у формулюваннях та спеціальній музичній термінології, не завжди обгрунтовано може довести свою думку щодо музичних явищ, йому важко виконати окремі фрагменти музичного твору. Вказані неточності може виправляти самостійно.
	11	Учень володіє тематичним музичним матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових музичних завданнях, демонструє знання спеціальної музичної термінології, їх усвідомлення та міцність, уміння систематизувати, узагальнювати інтерпретувати музичні твори, асоціювати їх з творами інших мистецтв та життєвими явищами, застосовувати здобуті знання у

		музичній діяльності.
	12	Учень має ґрунтовні знання тематичного музичного матеріалу у межах програми, здатний узагальнювати, сприймати та виконувати музичні твори, застосовувати асоціативні зв'язки між музичними творами, творами інших мистецтв та життєвими явищами; свідомо використовувати спеціальну музичну термінологію у роздумах, висновках та узагальненнях щодо прослуханого чи виконаного твору, пропонує нетипові, цікаві художньо-творчі уявлення; рівень світосприйняття і світовідчуття мистецького мислення достатньо високий; самостійно використовує набуті знання, уміння та здібності в музичній діяльності.

У зв'язку із визначеними завданнями доцільно виділити *3 типи тестів* як засобу контролю успішності учнів з предмету "Музика".

1. Тести на оцінювання окремих знань умінь та навичок учнів.

2. Тести, що дозволяють визначити ступінь освоєння програмового матеріалу за відповідними рівнями пошуковості.

3. Тести, метою яких є визначення рівня розвитку особистісних якостей учнів (активність, ініціативність, самостійність, логічне та образне мислення, ставлення до музики тощо).

В залежності від етапу вивчення матеріалу (початкового, основного, заключного) тести можуть бути наступних видів: *попереднього, поточного, проміжного та підсумкового контролю*.

➤ **Тести попереднього контролю** (*вступні*) використовуються з метою попереднього вимірювання ступеня готовності учнів до засвоєння навчального матеріалу, а також для самооцінки. Змістом даних тестів є основний матеріал попереднього етапу навчання, набуті знання та уміння музичної діяльності. В той же час, ці результати тестування стають стартовими, якщо отримати їх на початку нового навчального року або наступного семестру перед вивченням нового розділу, теми.

➤ **Тести поточного контролю** (*поточні*) використовуються у повсякденному навчанні (як результат роботи на уроці) та спрямовані на діагностування педагогічного процесу, а також на перевірку конкретних учнівських знань, умінь або навичок за допомогою експрес-контролю.

Вищезазначені тести суттєво стимулюють учнівський інтерес до навчання, до уроку музики, впливають на розвиток почуття відповідальності за результати своєї праці.

➤ **Тести проміжного контролю** (*проміжні*) дозволяють оцінити якість засвоєння навчальної теми або розділу. Їх зміст визначається об'ємом навчального матеріалу, що потребує засвоєння. До тестів цього виду висуваються підвищені вимоги, тому вони повинні мати достатню *надійність* та високий показник *валідності* (взаємоузгодженості між ступенем вираженості певної властивості особистості та методом її вимірювання). Учитель може розробляти такі тести самостійно за умови володіння необхідними знаннями та уміннями.

➤ **Тести підсумкового контролю** (*підсумкові*) мають за мету:

- контроль та оцінку ступеня сформованості учнівських знань, умінь та навичок по закінченню навчального року, етапу навчання (перехід до основної або старшої школи), навчальної дисципліни (уроки музики проводяться по 8 клас включно);

- визначення рівня навчальних досягнень учнів з різних видів музичної діяльності;

- фіксація рейтингових балів, що відповідають певному ступеню розвитку особистості.

Розробкою цього виду тестів повинні займатися досвідчені викладачі та методисти.

Серед тестів, що використовуються для контролю музично-виховного процесу, вирізняється їх *специфічний вид – звуковий*. Створення таких тестів повинно здійснюватися за допомогою безпосереднього виконання музичних творів (або їх фрагментів) та технічних засобів звукового видобування: магнітофонів, CD- та DVD-систем, спеціальних комп'ютерних програм. На уроці звукові тести більш за все використовуються як колективні та фронтальні форми контролю. За наявності таких засобів, як навушники, аудіоплеєри, персональний комп'ютер названі тести можна використовувати і для індивідуального контролю.

До складання та використання педагогічних тестів висуваються певні **вимоги** (за І.Підласим), згідно яких вони повинні бути: однозначними (не дозволяється довільне тлумачення тестових завдань); відносно короткими, що вимагають стислих відповідей; зручними для практичного використання; такими, що можна перевірити; надійними, що мають стійкі результати в аналогічних умовах; стандартними, які можна широко використовувати [1, с.558].

Тестовий контроль не повинен зводитися виключно до перевірки знань учнів шляхом відтворення засвоєної інформації. Тут суттєве значення має комплексна перевірка усієї музичної діяльності учнівського колективу або

окремої особистості, в тому числі спостереження за динамікою загального розвитку кожного учня та класу в цілому (формування інтересів, ціннісних орієнтацій, пізнавальних умінь тощо).

В основу конструювання тестів покладені *тестові завдання*. Зміст тестових завдань знаходиться в інформаційному полі навчальної програми з предмету “Музика” і залежить від мети тестування, його виду та очікуваних результатів. Таким чином, можна запропонувати учням завдання на визначення автора музичного твору або його назви, на перевірку музичних здібностей (звуквисотного та ритмічного слуху, ладового чуття, відчуття форми), на уміння здійснювати мисленнєво-аналітичні дії тощо.

Найбільшого поширення набули тестові завдання наступних *видів*: а) на добір вірної (або невірної) відповіді; б) на доповнення думки; в) на відповідність явищ; г) на встановлення порядкової послідовності.

➤ **Тестові завдання на добір вірної відповіді** складаються із двох частин. Перша складає саме завдання, друга – варіанти готових відповідей. Невірні відповіді називають помилками або дистракторами. Вони схожі на правильні відповіді і тому виглядають правдоподібно.

Завдання супроводжуються інструкцією з їх виконання. Так, якщо тестування проводиться за допомогою бланків, то інструктаж може бути наступний: обвести номер (літеру) вірної відповіді. Якщо завдання включає в себе звуковий тест, то рекомендації до виконання мають такий зміст: послухати музичний фрагмент і обвести номер (літеру) вірної відповіді. Існують тести, в яких вірними можуть бути дві, три або більше відповідей. У складанні тестів слід зважити на наступні *рекомендації*:

- в тексті повинна бути усунена будь-яка двозначність або нечіткість визначень;
- стислість у формулюванні завдання (у формі одного речення простої синтаксичної конструкції, що складається не більше, ніж із 7-8 слів);
- усі відповіді на завдання повинні бути приблизно одного об'єму;
- порядковий номер вірної відповіді добирається довільно;
- у тестові завдання не включаються такі, у змісті яких є оцінне судження або пояснення.

🚩 Приклади тестових завдань

Завдання 1. Автора музики називають:

а) поет; б) художник; в) композитор.

Завдання 2. Людину, яка управляє хором, називають:

а) соліст; б) диригент; в) піаніст.

Завдання 3. Тоніка – найбільш стійкий звук у звукоряді:

а) так; б) ні; в) не знаю.

Завдання 4. Чи згоден ти з твердженням, що кантата, ораторія, хорал є жанрами вокально-хорової музики:

а) згоден; б) не згоден.

Завдання 5. Варіації – це музична форма, що складається з теми та її видозмінених повторів:

а) так; б) ні.

Завдання 6. Який із жанрів в музиці означає “гойдання на хвилях”:

а) ноктюрн; б) баркарола; в) сюїта.

Завдання 7. Хто з названих композиторів належить до “віденських класиків”:

а) Й.Гайдн; б) В.-А. Моцарт; в) Л.Бетховен; г) Е.Гріг.

➤ **Тестові завдання на добір невірної відповіді** можуть стати цікавими для учнів своєю нетрадиційністю. У такому разі інструкція до виконання буде наступною: обвести номер (або літеру) невірної, на ваш погляд, відповіді.

🚩 Приклади тестових завдань

Завдання 1. Яка з казкових опер не належить композитору М.Римському-Корсакову:

а) “Коник-горбоконики”; б) “Золотий півник”; в) “Снігуронька”; г) “Садко”.

Завдання 2. Якої з дитячих опер не писав М.Лисенко:

а) “Ріпка”; б) “Коза-дереза”; в) “Зима і весна”; г) “Пан Коцький”.

Завдання 3. Хто з названих птахів не був присутнім на карнавалі К.Сен-Санса:

а) лебідь; б) кури; в) дятел; г) бегемот.

➤ **Тестові завдання на доповнення думки** побудовані таким чином, що в них готових відповідей не надано, їх повинен визначити сам учень. Ці завдання можуть бути: а) з обмеженою відповіддю, яку треба доповнити; б) передбачати вільне висловлювання.

🚩 Приклади тестових завдань

Завдання 1. Українські колядки виконуються під чассвят.

Завдання 2. Духовні гімни афроамериканців називають.....

Завдання 3. Продовжи перелік музичних жанрів: опера, симфонія, концерт,.....

Висновки... Формування у майбутніх учителів музики контрольних оцінних умінь, що відповідають за реалізацію регулятивної функції педагогічних дій, є одним із важливих завдань фахової підготовки. Майстерно

здійснені контроль і оцінка успішності учнів з предмету суттєво впливають на мотивацію музичної діяльності, формують інтерес школярів до учіння, стимулюють розвиток їх аналітичних здібностей та творчого потенціалу.

Оволодіння студентами умінням складати та практично застосовувати тестові форми контролю, об'єктивно оцінювати досягнення учнів за 12-бальною системою - необхідна складова успіху майбутніх педагогів у справі виховання молодого покоління засобами мистецтва.

Література

1. Подласый И.П. Педагогика: Новый курс: Учеб. Для студ. Высш. учеб. заведений: В 2 кн. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.
2. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Художньо-естетичний цикл. 5-11 класи / Музичне мистецтво. – ВТФ “Перун”, 2005. – 233 с.
3. Програми та поурочні методичні розробки для загальноосвітніх шкіл. Музика: 1-4 класи / Укл. О.Я.Ростовський, Р.О.Марченко, Л.О.Хлебникова, З.Т.Бервецький. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – 112 с.
4. Програми та поурочні методичні розробки для загальноосвітніх шкіл. Музика: 5-8 класи / Укл. О.Я.Ростовський, Р.О.Марченко, Л.О.Хлебникова, З.Т.Бервецький. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – 94 с.

Анотація

У статті висвітлено специфіку контрольної-оцінювальної діяльності майбутніх учителів музики в умовах педагогічної практики у загальноосвітніх навчальних закладах. Автором проаналізовано зміст і види тестового контролю знань, запропоновано алгоритм складання тестових завдань.

Аннотация

В статье раскрыта специфика контрольно-оценочной деятельности будущих учителей музыки на педагогической практике в общеобразовательных учебных заведениях. Автор анализирует содержание и виды тестового контроля знаний, предлагает алгоритм составления тестовых заданий.

Подано до редакції 25.01.2008.

© 2008

Бурчак С.О.

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНЯ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Проблема розвитку пізнавального інтересу учнів є однією з найактуальніших в сучасній школі. Педагогічною наукою доведена необхідність теоретичної розробки цієї проблеми і здійснення її практикою навчання. Важливість готувати до творчості кожну дитину не потребує доказів. Тяга до творчості, яка (як і всяка чисто людська потреба) не є природною якістю, не є природним даром, а результатом виховання (стихийного, непомітного або організованого, очевидного), – ця тяга до творчості може бути сама переведена в засіб педагогічної дії, зокрема, в засіб розвитку пізнавальних інтересів школярів, в засіб формування потреби вчитися, одержувати знання.

Пізнавальний інтерес – вибіркова спрямованість особистості на предмети і явища оточуючої дійсності. Ця спрямованість характеризується постійним прагненням до пізнання, до нових, повніших і більш глибоких знань. Систематично зміцнюючись і розвиваючись, він стає основою позитивного відношення до навчання. Пізнавальний інтерес носить пошуковий характер. Під його впливом у дитини постійно виникають питання, відповіді на які вона сама постійно і активно шукає. При цьому пошукова діяльність школяра відбувається із захопленням, вона випробує емоційний підйом, радість від успіху. Це один з найважливіших для нас мотивів навчання школярів. Під впливом пізнавального інтересу навчальна робота навіть у слабких учнів протікає більш продуктивно. Пізнавальний інтерес при правильній педагогічній організації діяльності учнів і систематичної та цілеспрямованої виховної діяльності може і повинен стати стійкою рисою особистості школяра і позитивно впливає на його розвиток. Пізнавальний інтерес є потужним засобом навчання. Класична педагогіка минулого стверджувала – “Смертний гріх вчителя – бути нудним”. Коли дитина займається з-під палиці, вона додає вчителю безліч розчарувань, а коли ж діти займаються із задоволенням, то справа йде зовсім по-іншому. Активізація пізнавальної діяльності учня без розвитку його пізнавального інтересу не тільки складна, а й практично неможлива. Тому в процесі навчання необхідно систематично розвивати й закріплювати пізнавальний інтерес учнів і як важливий мотив навчання, і як стійку рису особистості, і як могутній засіб навчання й виховання, підвищення його якості

Пізнавальний інтерес позитивно впливає не тільки на процес і результат діяльності, а й на протікання психічних процесів – мислення, уваги, пам'яті, які під впливом пізнавального інтересу отримують особливої активності та спрямованості. Саме на це повинні бути направлені зусилля педагогів.

Одне з найважливіших завдань сучасного педагогічного вузу – підготувати своїх студентів, майбутніх вчителів початкової школи до розвитку пізнавальних інтересів молодшого школяра, зокрема, одне із завдань нашого дослідження – визначити структурно-компонентний склад готовності студентів до розвитку пізнавальних інтересів учня в процесі викладання математики в школі. Розглянемо аналіз структури такої готовності.